

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 16.02.2025
Sayı : 1291

10/2979

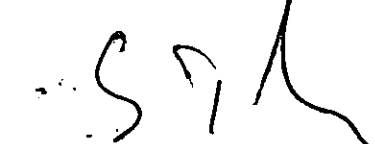
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

21. yüzyılda çevresel krizler; yalnızca doğayı değil, ekonomik istikrarı, toplumsal barışı ve insan yaşamını doğrudan tehdit eden küresel bir risk alanına dönüşmüştür.

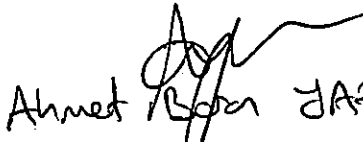
Türkiye’de çevre politikaları, genellikle kısa vadeli ekonomik çıkarlar doğrultusunda şekillenmektedir. Doğa ve doğal kaynaklar; plansız sanayileşme, imar baskısı ve kaçak yapılaşma ile sistematik olarak tahrip ve yok edilmektedir. Ormanlar, sulak alanlar ve doğal kaynaklar; ekolojik hassasiyet gözetilmeden, çok uluslu şirketlere ve yandaşlara fütursuzca peşkeş çekilmektedir. Bu durum, iklim krizini derinleştirerek suyumuzu, toprağımızı ve biyolojik çeşitliliğimizi ciddi biçimde tehdit etmektedir.

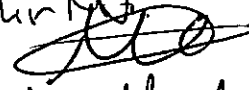
Bu nedenle, iktidarın doğa karşıtı uygulamalarının toplumsal, ekonomik ve ekolojik etkilerinin tüm boyutlarıyla incelenmesi; iklim krizini büyüten yanlış uygulamaların tespiti ve doğaya saygılı, adil, sürdürülebilir bir çevre politikasının oluşturulması için Anayasa’nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Aliye TIMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

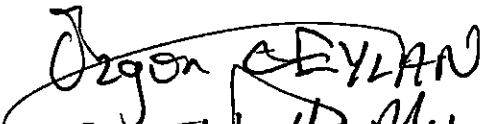

Selah TANRIKAN
Diyarbakır Milletvekili

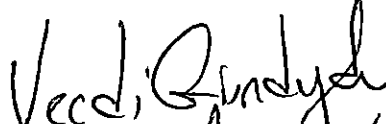

Aliye TIMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Ahmet BORA YAZGAN
Edirne Milletvekili

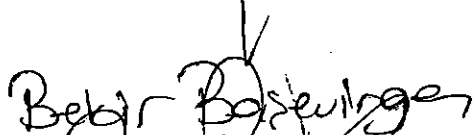

Melih MERİÇ
Gaziantep Milletvekili

Toker ARAY
Bolu Milletvekili

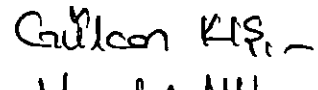

Ergon EYLAN
Gaziantep Milletvekili

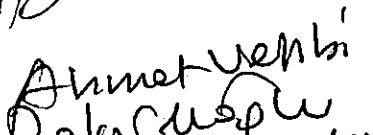

Veda GÜNDÜZ
Kırklareli Milletvekili

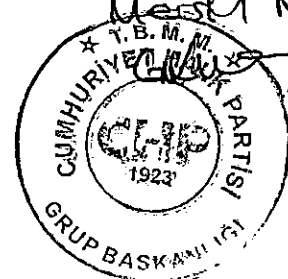

Mehmet TAHİROĞLU
Mardin Milletvekili

Bekir BAŞER
Mardin Milletvekili

Aliye TIMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Gülcan KİŞİ
Mardin Milletvekili

Ahmet YEKŞİ
Bakırköy Milletvekili

GEREKÇE

İnsanlık tarihi boyunca doğayla kurduğumuz ilişki, uygarlığımızın temel taşlarından biri olmuştur. Doğa yalnızca bir kaynak değil; yaşamın, sağlığın, kültürel kimliğimizin ve sürdürülebilir kalkınmanın da vazgeçilmez temelidir. Modern bilim, insanlığın varlığını sürdürebilmesi için doğanın ekolojik döngülerine saygılı, doğayla uyumlu bir ekonomik ve sosyal modelin benimsenmesinin zorunlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Ancak ülkemizde çevre politikaları, çoğunlukla kısa vadeli ekonomik çıkarlar ve plansız sanayileşme ekseninde şekillenmekte, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ihmal edilmektedir. Çok uluslu şirketlerin ve yandaş grupların, denetimsizlik ve zayıf mevzuat fırsatlarıyla doğaya pervasızca müdahalesi, ekosistemlerimizi, ormanlarımızı, sulak alanlarımızı ve biyolojik çeşitliliğimizi hızla tahrip etmektedir. Bu durum, yalnızca çevresel yıkıma değil, ekonomik istikrarsızlığa, toplumsal huzursuzluğa neden olmakta, insan ve diğer canlıları tehdit etmektedir.

Dünya genelinde birçok ülke, iklim değişikliğiyle mücadele ve biyolojik çeşitliliğin korunmasında başarılı modeller ortaya koyarken, Türkiye’de bu olumlu gelişmelerin tam tersine, koruma alanları ve milli parklar yeterince korunamamakta, sulak alanlar yangınlar, kaçak yapılaşma ve kirlilikle yok edilmektedir. Geçmişte Meclis Araştırma Komisyonlarının hazırladığı raporlar çözüm konusunda öneriler sunmuş olsa da doğa tahribatının önlenemediği ve doğa koruma alanlarında tahribatın hızla devam ettiğini göstermektedir. Ancak bu tespitler uygulamada karşılık bulmamış, kurumların denetimsizliği ve liyakatsiz yönetimlerin yol açtığı yıkım devam etmiştir.

Örneğin, yakın tarihte Bursa’daki koruma altındaki bir boz ayı kaybolmuş; akıbetine dair herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Mersin ve Hatay’daki sulak alanlar, çıkan yangınlar ve moloz dökümleri nedeniyle ciddi biçimde tahrip edilmiştir. Adana’daki Yumurtalık Lagünü ile Ceyhan Nehri çevresi, kaçak yapılar ve sanayi atıkları sonucu kirlenmiştir. Bolu’daki Yeniçağa Kuş Cenneti, artan betonlaşma yüzünden kuşların yaşam alanlarını kaybetmiştir. İznik Gölü çevresi ise plansız yapılaşmanın etkisiyle bir doğa felaketine sürüklenmektedir.

Başta Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü olmak üzere ilgili kurumlar, doğayı koruma görevlerini etkin bir şekilde yerine getirememektedir. Bu durum, iktidarın doğa karşıtı politikalarının uygulanmasında yetersiz kalmalarına neden olmaktadır. Doğa ve doğal kaynaklar ya imara açılmakta ya da kamu kaynakları, yandaş şirketlere aktarılmaktadır.

Oysa doğa bizim değil, biz doğanın parçasıyız. Doğanın yok oluşu insanlığın da yok oluşudur. Bilimsel veriler, doğa tahribatının iklim krizini derinleştirdiğini, aşırı hava olaylarını artırdığını ve insan sağlığını doğrudan tehdit eden riskleri büyüttüğünü göstermektedir. Sazlıklar, sulak alanlar ve ormanların yok edilmesi karbon yutaklarının kaybına neden olarak iklim dengesini bozmaktadır.

ÇED raporlarının şekli uygulamalarla sınırlı kalması, denetimsizliğin yaygınlaşması, doğa tahribatını meşrulaştırmış, ekosistemlerde geri dönüşü olmayan yıkımlara yol açmıştır.

Bu kapsamda, doğa tahribatının toplumsal, ekonomik, çevresel ve sağlık boyutlarıyla tüm yönleriyle araştırılması; yanlış çevre politikalarının sonuçlarının ortaya konması, sürdürülebilir kalkınma ve doğaya saygılı, adil bir çevre yönetimi sisteminin kurulması amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulması uygun olacaktır.

